

SAMTÖK ORKUSVEITARFÉLAGA

www.orkusveitarfelog.is

Umsögn um frv. um breytingu á ýmsum lögum vegna einföldunar og samræmingar leyfisferla á sviði umhverfis- og orkumála.

Mál nr. S-232/2024

Samtök orkusveitarfélaga (SO) vilja koma á framfæri eftirfarandi ábendingum við frumvarp sem nú er til umsagnar í samráðsgátt.

Að áliti SO felur frumvarpið almennt í sér jákvæðar breytingar á leyfisveitingaferli og er við hæfi að frumvarp þessa efnis er lagt fram til kynningar þegar ný stofnun, Umhverfis- og orkustofnun, hefur starfsemi. Stofnunin tekur við stjórnsluverkefnum sem áður voru á hendi Umhverfisstofnunar, Orkustofnunar og fleiri stjórnvalda. Eðlilegt er að jafnhliða slíkri stofnanabreytingu sé leitast við að samþætta leyfisveitingaferla samkvæmt þeirri löggjöf sem stofnunin starfar eftir.

Breytingar sem snúa að sveitarfélögum er einkum að finna í II. kafla frv., þar sem lagðar eru til breytingar á lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir. SO telja ekki tilefni til athugasemda við breytingar sem lagðar eru til í kaflanum, þótt þær geti falið í sér nokkra tilfærslu á leyfisútgáfu frá heilbrigðiseftirliti sveitarfélaga til Umhverfis- og orkustofnunar. Á það annars vegar við um 4. gr., sem kveður á um að í ákveðnum tilvikum gefi Umhverfis- og orkustofnun út starfsleyfi sem eitt leyfi þannig að ekki þurfi sérstakt leyfi heilbrigðisnefndar. Einnig er í 6. gr. lögð til breyting á viðaukum laganna sem felur í sér að virkjun og orkuveita sem er 1 MW eða stærri færast í II. viðauka. Slík starfsemi verður þá ekki háð starfsleyfi heilbrigðiseftirlits heldur Umhverfis- og orkustofnunar og mögulegt að sameina starfsleyfið öðrum leyfum sem stofnunin gefur út vegna sömu starfsemi.

Í 11. gr. frv. er lögð til breyting á lögum nr. 36/2011 um stjórn vatnamála, sem SO telur vera til bóta. Í henni felst að ákvörðun um að heimild til breytingar á vatnshloti verði hluti af ákvörðun Umhverfis- og orkustofnunar um veitingu leyfis. Breytingar í 13. og 14. gr. miða einnig að því að samþætta ákvarðanir samkvæmt lögum nr. 36/2011 við stjórnslu samkvæmt öðrum lögum.

- Dómur héraðsdóms Reykjavíkur frá 15. janúar sl., þar sem fellt var úr gildi leyfi Umhverfisstofnunar til breytinga á vatnshlotinu Þjórsá vegna Hvammsvirkjunar, gefur að áliti SO skýrt tilefni til breytinga á ákvæðum þess frumvarps sem hér er til umsagnar. Fram kemur í forsendum héraðsdóms að breytingar sem gerðar voru á frumvarpi sem varð að lögum nr. 36/2011 í meðförum Alþingis hafi dregið úr skýrleika laganna. Óháð því hvort umræddum dómi kunni að verða áfrýjað virðist ljóst að tilefni er til tafarlausra breytinga á lögnum þannig að þau samræmist ákvæðum rammatilskipunar um stjórn vatnamála, nr. 2000/60/EB. Markmið við þá lagabreytingu þarf að vera að auka fyrirsjáanleika við ferli leyfisveitinga til raforkuframleiðslu.

Í VIII. kafla eru lagðar til breytingar á lögum nr. 110/2024 um Umhverfis- og orkustofnun. Þar er í 17. gr. (6. gr. b.) lagt til að við afgreiðslu leyfisumsókna fyrir starfsemi sem er leyfissskyld samkvæmt mimsunandi sérlögum verði það á ábyrgð stofnunarinnar að sameina afgreiðsluna í eitt leyfi. Þetta er nýmæli sem að líkindum getur einfaldað stjórnsluferla.

SAMTÖK ORKUSVEITARFÉLAGA

www.orkusveitarfelog.is

- Í 17 gr. frv. (6. gr. c.) er annað nýmæli sem heimilar Umhverfis- og orkustofnun að samþykkja flýtimeðferð umsóknar þegar tilgangur framkvæmdar þjónar markmiðum stjórnvalda um orkuskipti og/eða kolefnishlutleysi. Að álit SO væri eðlilegt að kveða á um skyldu ráðherra um útfærslu slíkrar flýtimeðferðar frekar en að einungis verði um heimild að ræða.

Að frátalinni ábendingu um nauðsynleg viðbrögð við niðurstöðu héraðsdóms Reykjavíkur og reglugerðarákvæði 17. gr. frv. gera Samtök orkusveitarfélaga ekki athugasemd við frumvarpið.

17. janúar 2025

Ása Valdís Árnadóttir

F.h. Samtaka orkusveitarfélaga

Ása Valdís Árnadóttir

formaður